

Η Χαναναία (Ματθ. 15,21-28 Μαρκ. 7,24—30) (π. Ιωήλ Γιαννακόπουλος)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Ο Κύριος ευρίσκεται εις την πεδιάδα της λίμνης Γεννησαρέτ. (1) «Εξελθών εκείθεν απήλθεν εις τα όρια» ήτοι «εις» προς «τα» μέρη Τύρου και Σιδώνος». Ο Κύριος δηλαδή ανεχώρησε προ την κατεύθυνσιν των Φοινικικών αυτών πόλεων, ουχί ίνα κηρύξη, αλλά ίνα αποφύγη τον ενθουσιασμόν του πλήθους, οι οποίοι ήθελον να κάμωσιν Αυτόν Βασιλέα και τας πλεκτάνας των Φαρισαίων, οι οποίοι, ως είδομεν προηγουμένως, εθύμωσαν, όταν ήκουσαν τους λόγους του Κυρίου περί του νομικού, σωματικού καθαρισμού. Ο Κύριος φθάσας εις τα όρια Γαλιλαίας και Φοινίκης εισέρχεται εις πόλιν τινά ευρισκομένην εν τη Γαλιλαία. Εισελθών εις την πόλιν ταύτην κατηυθύνετο, ίνα εισέλθη «εις οικίαν» εις κάποιο σπίτι «και ουδένα ηθέλησε γνώναι» δεν ήθελε δηλαδή να γίνη εις ουδένα γνωστή η παρουσία Του. Η φήμη Του όμως προέδραμεν Αυτού «και ουκ ηδυνάσθη λαθείν» δεν ηδυνήθη δηλαδή να μείνη άγνωστος.

«Ιδού γυνή Χαναναία, ἧς τὸ θυγάτριον αὐτῆς εἶχε πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἀκούσασα περὶ Αὐτοῦ, ἐξελθούσα ἀπὸ τῶν ορίων ἐκεῖνων ἐκράξε λέγουσα· ἐλέησόν με, Κύριε υἱὸς Δαυΐδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. Ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς Συροφονίκισσα τῷ γένει». Ἡ γυναῖκα αὕτη ὀνομάζεται Χαναναία, διότι ἦτο ἀπόγονος τῶν ἀρχαίων κατοίκων τῆς Παλαιστίνης, οἵτινες ὠνομάζοντο Χαναναῖοι καὶ οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Παλαιστίνης ὑπὸ τῶν Ἑβραίων ἀπωθήθησαν εἰς τὰ βόρεια μέρη τῆς χώρας. Ὀνομάζεται δὲ Συροφονίκισσα, διότι ἐζῆ εἰς τὴν Φοινίκην, ἡ ὁποία ἀνήκειν εἰς τὴν Συρίαν ἢ ὠμίλει τὴν συρικὴν γλῶσσαν καὶ κατήγετο ἀπὸ τὴν Φοινίκην. Ὀνομάζεται ἐπίσης Ἑλληνίς, διότι ἦτο κατὰ τὴν θρησκείαν εἰδωλοάτρις. Ἡ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ξένη λοιπὸν αὕτη γυνὴ ἀκούσασα, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐφθασεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Φοινίκης καὶ ἔχουσα πεισθῆ, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας τῶν Ἰουδαίων ἐξῆλθε τῶν ορίων τῆς Τύρου ἢ τῆς Φοινίκης καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ παρεκάλει τὸν Χριστὸν νὰ θεραπεύσῃ τὴν μικρὰν τῆς κόρης, ἡ ὁποία ἦτο δαιμονόπληκτος.

Ὁ Κύριος ἐπιθυμῶν νὰ φανῆ ἡ πίστις τῆς γυναικὸς ταύτης «οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον», δὲν ἀπαντᾷ εἰς αὐτήν. Ἡ γυνὴ ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ παρακαλῇ Αὐτόν. «Οἱ μαθηταὶ προσελθόντες ἠρώτων Αὐτόν λέγοντες ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν». Οἱ Ἀπόστολοι δηλαδὴ ἐκ συμπαθείας πρὸς αὐτήν, ἀλλὰ καὶ ἵνα ἀποφύγῃ τὰς επικρίσεις καὶ σχόλια τοῦ πλήθους καὶ ἀπαλλαγῶσιν αὐτῆς πλησιάσαντες παρακαλοῦσι τὸν Χριστόν, ἵνα κάμῃ τὸ αἴτημά της. Ὁ Κύριος ἀπαντᾷ: «οὐκ ἀπεστάλην, εἰμὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ». Ὁ λόγος οὗτος ἦτο σκληρότερος τῆς σιωπῆς Του διὰ τὴν γυναῖκα. Τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου ἦτο δι' ὅλον τὸν κόσμον. Προσωπικῶς ὅμως ὁ ἴδιος δὲν ἀπεστάλη διὰ τοὺς Ἐθνικούς, ἀλλὰ διὰ τοὺς Ἰσραηλίτας, διότι ὁ χρόνος, τὸν ὁποῖον εἶχε πρὸς διάθεσιν δὲν ἤρκει καὶ διὰ τοὺς δύο Ἰουδαίους καὶ Ἐθνικούς. Οἱ Ἀπόστολοι θὰ συνεχίσουν τὸ ἔργον Αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἐθνικούς, τοὺς εἰδωλοάτρας.

Εν τω μεταξύ ο Κύριος εισέρχεται μετά των μαθητών Του εις τινά οίκον. Η γυνή αὕτη «εισελθούσα» εις τον οίκον «και ελθούσα» ἔμπροσθεν του Ιησού «προσέπεσε προς τους πόδας Αυτού, λέγουσα· Κύριε βοήθει μοι»· επιπροσθέτως η γυνή αὕτη «ηρώτα» παρεκάλει «δε Αυτόν, ἵνα το δαιμόνιον εκβάλη εκ της θυγατρὸς αὐτῆς». Ο Κύριος, ο ταπεινῶνων τας ταπεινάς ψυχάς, ἵνα περισσότερον φανή η ταπεινοφροσύνη αὐτῶν, λέγει προς αὐτήν: «ουκ ἔξεστιν λαβεῖν τον ἄρτον των τέκνων και βαλεῖν τοις κυναρίοις». Δεν εἶναι ορθόν να λάβωμεν τον ἄρτον, ο οποίος προορίζεται δια τα τέκνα μιας οικογενείας και να τον ρίψωμεν εις τα σκυλιά του σπιτιού. «Ἄφες πρώτον χορτασθῆναι τα τέκνα». Ο Κύριος παρομοιάζει τους ειδωλολάτρας ως κυνάρια του σπιτιού, διότι δεν ἐπίστευον εις τον αληθινόν Θεόν, ἀλλά εις τα εἰδωλα. Τους δε Ἰσραηλίτας παρομοιάζει προς τέκνα, διότι ἐπίστευον εις τον αληθινόν Θεόν. Ἀς χορτάσουν πρώτον τα παιδιὰ του σπιτιού και ἔπειτα βλέπομεν δια τα σκυλιά. Η Χαναναία δεν απογοητεύεται. Η πίστις και η ταπεινοφροσύνη της γυναικὸς ταύτης λαμβάνουσι τα ταπεινωτικά ταῦτα λόγια του Κυρίου και ευφυέστατα αὕτη απαντά. «Ναι Κύριε· και γαρ τα κυνάρια υποκάτω της τραπέζης εσθίουσι ἀπό των ψυχίων των πιπτόντων ἀπό της τραπέζης των κυρίων αὐτῶν». «Η γυνή αὕτη υποστηρίζει το αἴτημά της χωρὶς να αρνηθῆ την προνομιοῦχον θέσιν των Ἰουδαίων, δια τους οποίους ο Θεός ἔδωκε τόσας ευεργεσίας και λίαν ταπεινωτικῶς λέγει: Ὅταν τρώγουν ἀκόμη και δεν ἔχουν χορτάσει τα παιδιὰ εις ἓνα σπίτι, ρίπτουν και κάτι εις τα σκυλάκια του σπιτιού. Επομένως δύναμαι και ἐγώ ως σκυλάκι ν' απολαύσω κάτι, ἀφού τόσα καλά ἔκαμες δια τους Ἰσραηλίτας.

Ο Κύριος θαυμάζων την πίστιν της γυναικὸς λέγει· «ω γύναι μεγάλη σου η πίστις .Ο Κύριος συνεχίζει προς αὐτήν. «Δία τούτον τον λόγον ὑπάγε· Γενηθήτω σοι ως θέλεις, εξελήλυθεν το δαιμόνιον εκ της θυγατρὸς σου». Επειδὴ δέχεται να ονομάζεται η ἰδία και ὑπό του Χριστοῦ σκυλάκι, διότι δέχεται ἔστω και το ελάχιστον, το ψίχαλον, λαμβάνει το μέγιστον την θεραπείαν της κόρης της! Και πράγματι η θυγάτηρ εθεραπεύθη την ὥραν ταύτην, διότι ο Ευαγγελιστὴς Ματθαῖος λέγει: «ἰάθη» εθεραπεύθη «η θυγάτηρ αὐτῆς ἀπό της ὥρας εκείνης». Η γυνή «απελθούσα εις τον οίκον αὐτῆς εὔρε το παιδίον βεβλημένον ἐπὶ της κλίνης και το δαιμόνιον εξεληλυθός». Η μικρά δηλαδή αὕτη κόρη ανεπαύετο ἡρεμος εις το κρεβάτι της εν ἀντιθέσει προς τους σπασμούς, εκ των οποίων υπέφερε μέχρι τώρα.

Θέμα: Πίστις δοκιμαζομένη και πίστις θριαμβεύουσα

Η δοκιμαζομένη και θριαμβεύουσα πίστις φαίνεται εκ της παρούσης ευαγγελικῆς περικοπῆς της Χαναναίας και εκ της ζωῆς μας. Ἀς ἴδωμεν και τα δύο.

Αον Εκ του Ευαγγελίου: Η Χαναναία αυτή δεν ήτο Ισραηλίτισσα, ώστε να τρέχη εις τας φλέβας της το αίμα του Αβραάμ και εις την ψυχήν της το πνεύμα του Εβραϊκού, του μόνου τότε αληθινού νόμου. Ήτο Συροφονίκισσα, Χαναναία, κυνάριον, όπως βεβαιούσιν ο Ευαγγελιστής και ο Κύριος. Και όμως η γυνή αυτή είχε τοιαύτην πίστιν, ώστε εθαύμασεν ο Αρχηγός της πίστεώς μας ο Χριστός! Το μέγεθος της πίστεως της γυναικός ταύτης φαίνεται από την ποικιλίαν των αρετών της, αι οποίαι επήγασαν εκ της πίστεως και από την ποικιλίαν της δοκιμασίας της πίστεως υπό του Χριστού.

Και πρώτον η ποικιλία των αρετών. Η μητρική της αγάπη. Η αρετή αυτή δεν φαίνεται μόνον εκ του ότι υπεβλήθη εις τον κόπον η γυνή αυτή να εξέλθη εκ των ορίων της χώρας της και να μεταβή εις τον Χριστόν, αλλά μεταβάσα προς Αυτόν δεν είπε θεράπευσον, ευσπλαγχνίσου την κόρην μου, αλλά «ελέησόν με, ότι η θυγάτηρ μου κακώς δαιμονίζεται». Ευσπλαγχνίσου εμέ. Εθεώρει ως ίδιον δώρον την θεραπείαν της κόρης της! Όσον μεγάλη ήτο η μητρική αυτή αγάπη, τόσον μεγάλη και η πίστις, από την οποίαν αυτή επήγαζε, δια να λεχθή με τόσον ενθουσιασμόν. Η πίστις της Χαναναίας ήτο πολύ διαφορετική της ολιγοπιστίας του πατρός του δαιμονιζομένου υιού, αν και οι δύο είχαν τον αυτόν πόνον του δαιμονιζομένου τέκνου των. Η πίστις της δεν αναδεικνύει μόνον την μητρικήν αγάπην, αλλά και πολλές άλλας αρετάς της γυναικός ταύτης. Δεικνύει την επιμονήν της εν τη προσευχή, την ταπείνωσίν της. Δεικνύει τρυφερότητα τοιαύτην, ώστε έπειτα από 2.000 χρόνια τρυφεραίνει τας ιδικάς μας καρδιάς. Δεικνύει τοιαύτην ευφυΐαν, ώστε έκαμε τον Χριστόν να μη δύναται να αρνηθή το αίτημά της.

Αι αρεταί αύται εκδηλούνται, όταν η πίστις της δοκιμάζεται. Και συγκεκριμένως: Η γυνή αυτή φωνάζει, προσεύχεται προς τον Κύριον περί της θεραπείας της κόρης της. Ο Κύριος σιωπά. Επερίμενε τις να καμφθή η πίστις της, να τσακίση η προσευχή της. Εκείνη όμως εξακολουθεί να προσεύχεται, να παρακαλή, διότι η πίστις της ήτο μεγάλη. Κατόπιν ακούει το ψυχρόν εκείνο των μαθητών του Κυρίου «απόλυσον αυτήν, ίνα μη κράζη...». Ούτε η παγερά σιωπή του Κυρίου ούτε ο ψυχρός λόγος των μαθητών εκρύωσαν την πίστιν της. Εκείνη παρακαλεί! Τέλος ο Κύριος ονομάζει αυτήν κυνάριον. Επερίμενέ τις να σπάση η πίστις της. Και όμως αναδεικνύεται δια της φράσεως της Χαναναίας. Ναι Κύριε! και τα κυνάρια τρώγουσι από τα περισσέυματα των τραπεζών, όπου τρώγουσι τα παιδιά. Εις την φράσιν ταύτην υπάρχουσιν η ευφυΐα, η ταπείνωσις, η τρυφερότης της Χαναναίας. Όσον περισσότερο κτυπάται και δοκιμάζεται η πίστις της τόσον περισσότερο αναβλύζουν αι αρεταί της, τόσον αυτή θριαμβεύει.

Είχε λοιπόν δίκαιον ο Κύριος να αμείψη την θριαμβεύουσαν πίστιν ταύτην ηθικώς

επαινέσας την Χαναναίαν και σωματικώς θεραπεύσας την κόρην της ειπών εις αυτήν, «γεννηθήτω σοι ως θέλεις». Επειδή εξήτησε το ελάχιστον, το ψίχουλον, έλαβε το μέγιστον, ο,τι θέλει. Πόσον μέγας είναι ο θρίαμβος ούτος της πίστεώς της! Ιδού η δοκιμασία και ο θρίαμβος της πίστεως της Χαναναίας.

Βον Εκ της ζωής: Η χριστιανική πίστις ημών είναι δοκιμαζομένη και θριαμβεύουσα όχι μόνον ατομικώς αλλά και ομαδικώς. Ομαδική δοκιμασία και ομαδικός θρίαμβος αφορά την Χριστιανικήν πίστιν. Και ιδού: Κατά τα πρώτα 300 ολόκληρα χρόνια μέχρι του Μ. Κωνσταντίνου η χριστιανική πίστις εδοκιμάσθη και εθριάμβευσεν, ώστε παρ' όλα τα μαρτυρικά μέσα, τα οποία διέθετε η πανίσχυρος τότε Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, οι Χριστιανοί έζησαν εις τας κατακόμβας! Η χριστιανική πίστις διετήρησε το Βυζαντινόν Κράτος από του 4ου αιώνας μέχρι του 1453, επί 1000 ολόκληρα έτη! 400 περίπου χρόνια το Ελληνικόν Έθνος ευρισκόμενον υπόδουλον εις τον Τουρκικόν ζυγόν παρ' όλα τα μαρτυρικά βάσανα και το τάγμα των Γενιτσάρων, διέσωσε την εθνικήν του συνείδησιν χάρις εις ποίον μέσον; Την χριστιανικήν πίστιν του!.. Μικρός είναι αυτός ο θρίαμβος της πίστεώς μας, η οποία επί 700 έτη εδοκιμάσθη — 300 υπό Ρωμαίων και 400 υπό Τούρκων — και μέχρι τώρα 1950 έτη θριαμβεύει; Ο θρίαμβος ούτος της πίστεως γίνεται εξώφθαλμος, αν σκεφθή τις πόσαι άλλαι πίστεεις εξηφανίσθησαν παλαιών και νέων Αυτοκρατοριών. Που είναι η παλαιά Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, ο σημερινός Φασισμός των 8.000.000 λογχών και ο τρομερός Χίτλερ με τον Φυλετισμόν του; Εξηφανίσθησαν! Ο Χριστός όμως θριαμβεύει!

Δοκιμασίαν και θρίαμβον δεν έχει μόνον η Χριστιανική πίστις, αλλά έχουσι και οι πιστοί ως άτομα. Ιδού δε πως: Υβρίζεσαι από ανθρώπους. Απαντάς και συ δια της ύβρεως η πιστεύων εις τον Θεόν, ο οποίος λέγει «ου μη σε εγκαταλίπω» υπομένεις την ύβριν, την οποίαν ως δοκιμασίαν της πίστεως και υπομονής σου παρεχώρησεν εις σε ο Θεός; Συκοφαντείσαι. Δεν λέγω, ότι δεν πρέπει να απολογηθής. Δεν πρέπει όμως να συκοφαντής και συ. Εάν συκοφαντής, δεν υπομένεις, δεν πιστεύεις εις τον Θεόν. Ευρίσκεσαι εις οικονομικήν ανέχειαν. Η πίστις σου δοκιμάζεται. Πιστεύεις, ότι ο Θεός, ο οποίος τρέφει τα πετεινά του Ουρανού, θα αφήση σε; Ευρίσκεσαι εις νόσον ανίατον. Η πίστις σου δοκιμάζεται, θα πιστεύσης εις τον Θεόν, ότι δεν σε ελησμόνησε, αφού και αι τρίχες της κεφαλής σου «ηριθμημένα εισί» είναι μετρημένα! Ευρίσκεσαι εις κίνδυνον θανάτου. Η πίστις σου δοκιμάζεται. Ακούεις τα παρήγορα εκείνα λόγια του Κυρίου, ότι «ο πιστεύων εις Εμέ καν αποθάνη ζήσεται;».

Εάν έχης την πίστιν, θα θριαμβεύσης. Πως; Δία της ηρεμίας σου! Τόση δε είναι η ηρεμία εκ της πίστεως, ώστε η ηρεμία αύτη υπάρχει και εις τας ερημίας και Μονάς όπου ασκηταί και μοναχοί κοσμούν την φύσιν. Δια της πίστεως θα απόκτησης

υπομονήν εις τας ασθενείας σου, ταπεινώσιν από τας αδίκους συκοφαντίας, συχνήν προσευχήν, προσέγγισιν με τον Χριστόν, τρυφερότητα και όχι τσάκισμα από τα κύματα του βίου σου, ευφυΐαν και όχι πονηρίαν εις τας δυσκολίας της ζωής σου όπως η Χανααναία. Ο δοκιμαζόμενος και θριαμβεύων πιστός ομοιάζει προς τα πτηνά εκείνα της θαλάσσης, τα οποία εν καιρώ θυέλλης ανέρχονται υψηλότερον προς τον ουρανόν, όπου ηρεμούν. Και ο πιστός εν καιρώ θλίψεως ανέρχεται προς τον Θεόν, όπου ευρίσκει ανάπαυσιν. Μικρός είναι αυτός ο θρίαμβος;

Ο θρίαμβος όμως του πιστού είναι κυρίως εις την άλλην ζωήν. Αντί της ταπεινώσεως και υπομονής, τα οποία έχει εδώ ο πιστός, εκεί θα έχη δόξαν. Αντί της λύπης, την οποίαν δοκιμάζει εδώ, θα δοκιμάση εκεί χαράν. Οποίος θρίαμβος εκεί;

Επομένως η μεν πίστις μας δοκιμάζεται και θριαμβεύει εδώ, οι δε πιστοί δοκιμάζονται εδώ, θριαμβεύουν εδώ ιδίως όμως εκεί. Έτσι εμοίρασεν ο Θεός τον θρίαμβόν Του εδώ και εκεί, ίνα συνδέση τους δύο κόσμους παρόντα και μέλλοντα.

Χαρακτηριστικόν παράδειγμα δοκιμασίας και θριάμβου πίστεως είναι το κάτωθι γεγονός. Με κάποιον πλοίον ταξιδεύουσιν ευσεβείς τινες άνθρωποι. Το πλοίον τούτο καταλαμβάνεται υπό τρικυμίας, βυθίζεται και οι επιβάται μόλις κατώρθωσαν ως ναυαγοί να εξέλθουν εις νήσόν τινα του ωκεανού. Μεγάλη δοκιμασία! Μεταβαίνουν εις καλύβην τινά των αγρίων ιθαγενών. Προσεύχονται! Κατόπιν μεταβαίνουν εις την παραλίαν, μήπως ίδωσι πλοίον τι, εις το πέλαγος. Βλέπουσιν όμως την καλύβην των να καίεται. Άλλη δοκιμασία! Ήλθεν όμως και ο θρίαμβος της προσευχής των. Την φωτιάν της καιομένης καλύβας είδον επιβάται πλοίου τινός, το οποίον διήρχετο εκείθεν και προσήλθον και παρέλαβον αυτούς. Ας υπομένωμεν λοιπόν τας δοκιμασίας, ίνα θριαμβεύσωμεν εδώ η εκεί. Αμήν.

(1)

Ματθ. 14, 34 -35.

Πηγή: agiazoni.gr